

Gejzir

↓↓↓

ALEŠ MOHORIČ

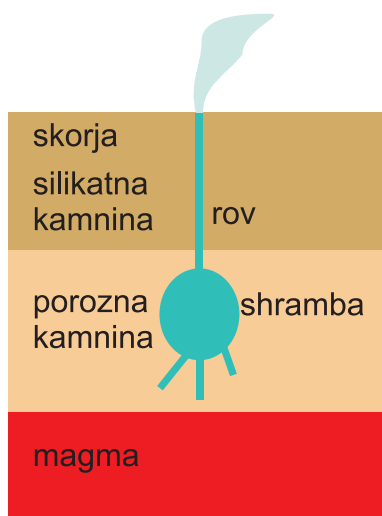
→ Gejzir je termalni vir vroče vode in pare. Zanj je značilno, da ne bruha vode neprekinjeno ampak v časovnih intervalih, ki so lahko redni ali naključni, odvisno od sestave tal.

Gejzirji se nahajajo na območjih povečane vulkanske aktivnosti, kot je npr. Islandija, kjer vroča magma Zemljine sredice sega blizu površja. Skorja mora imeti plast kamnine, ki prenese visok tlak, ter sistem rogov in votlin, v katerih se nabira in pretaka voda. V podzemne rove in votline pronica ohlajena površinska voda. Voda se na globini do par kilometrov segreva v vroči kamnini. Zaradi visokega hidrostatičnega tlaka na veliki globini se voda lahko pregreje visoko nad vrelišče vode na površju. Zaradi stalnega gretja, voda v podzemni shrambi začne vreti in tlak v shrambi se povečuje. To je možno zato, ker so stene rova, ki vodi do shrambe, neprepustno zatesnjene s kremenovo sigo, gejziritom. Ko je tlak v shrambi dovolj velik, potisne vodo skozi rov na površje. Na poti proti površju se tlak vode

zmanjša, voda zavre in para izbruhne skupaj z vodo iz rova. Ob tem se tlak v shrambi zmanjša in curek pare in vode presahne. Zgodba se nato ponovi, ko tlak v shrambi spet dovolj naraste. Model gejzirja lahko naredite tudi sami [1].

Literatura

- [1] S. Lasič, *Geysir model with real-time data collection*, European journal of physics, 2006, 27, 995-1005.

SLIKA 1.

SLIKA 2.

Islandski gejzir Strokkur bruha dokaj redno in je med bolj znanimi svetovnimi gejzirji. Foto: Tina Pavlin

× × ×